הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין פד.

מסורת הש"ס

א) זבחים טז., כ) זבחים כג., ג) פסחים לב. [לעיל פג. כריתות כב.]. ד) [פסחים סט ופ"ק]. ה) [זבחים יז.]. ו) [לקמן פט:]. ז) [לעיל קז. לקמן דף פט:]. ח) [לעיל פח.]. ט) [סנהד' מ"ב. רש"ל. י) [ויקרא ה:]. כ) [ויקרא כג.]. ל) [שם]. מ) [לקמן פט:]. נ) [קדושין מז:].

גליון הש"ס

גמ' וכל דבר הבא מן הכלל. עי' שיטה מקובצת בב"ק דף כ' ע"ב ד"ה אחיו אחת. ובמשיכה תולדות אדם להרש"א סימן עז:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מי כתיב כו' לאון אינו כל"ל ותוס' ר' נחמיה: (ב) ד"ה אמר קרא וכו' פסול טומאה ובמיתה הס"ד:

מוסף רש"י

וערל בשר. שמתו אחיו מחמת מילה ולא רלו למולו, שירחיקו מן יומות גם הוא כאחיו (מרש"ל ה.). ומן המקדש לא יצא ולא יחלל. לעיל מניה כתיב לאחיו ולאחיו לא יטמא, ובכהן גדול משמע,ומסיק ליה ומן המקדש וגו'. כלומר לף כיון שמתו אחיו ואחי אין לנרך לנאת מן המקדש, אלא עומד ומקריב, ולא יחלל שאין הקדשים מתחללין בכך, הא הדיוט שלא יצא ועבר חייב (זבחים פז.). ולא לישיבה. וכיון דלא נכחרו הוו להו זרים וזר מחיל עבודה (שם כג.). גמר חטא חטא מתרומה. ליון דכרים היא למודה מתרומה במסכת תעלה (יח:) כתיב הכא וחטאה בשגגה מקדשי ה' וכתיב בתרומה בתוכלה בשוגג ולא ישאו עליו חטא (קדושין מב:). בו ולא במעילה. ממיתה הוא דמעטיה ובגיהה שוה כדקיימא קיימא דלעיל מאוהרה דתרומה דכתיב ביה וכל זר לא יאכל קדש, יריב הלכות מעילה היא למדה מתרומה בתורת הכתוב בגזירה שוה זר (מכות יג. וכעי"ז פסחים לג.) ומיהו מיתה לא גמרינן מיהו דממפרש רבנן טעמייהו דמיעטו רחמנא בתרומה ומתו בו, ואלו בו מיעטינה בו ולא בתעלה (פסחים שם). נביא שהדיחה. שמתנבא בשם הקב"ה לעבוד עבודת כוכבים (לקמן פט:). הדרן עלך אלו הן הנשרפין

תורה אור

1. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עלי אני יי:
ויקרא כא יב
2. כי בו בחר יי אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יי הוא ובניו כל הימים: דברים יח ה
3. אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי כי אני יי מקדשם: ויקרא כא כג
4. ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללהו אני יי מקדשם: ויקרא כב ט
5. ואבליו עונו ישא כי את קדש יי חלל ונכרתה הנפש ההוא מעמיד:
ויקרא יט ח
6. נפש כי תמעל מעל והיטאה בשגגה מקדשי יי והביא את אשמו ליי איל תמים מן הצאן בערכך כסף שקלים בשקל הקדש לאשם:
ויקרא ה טו
7. ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת מתנה אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת: במדבר יח ז
8. כל הקרב הקרב אל משכן יי ימות האם תמנו לגמע: במדבר יז כח
9. והנביא ההוא או החלם החלום ההוא יומת כי דבר סרה על יי אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוך יי אלהיך ללכת בה ובערת הרע מקרבך: דברים יג ו

ועדל בשר לא יבא אל מקדשי (לשרתני) [6]אונן מנלן דכתיב [1]ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו הא אחר שלא יצא חילל א"ל רב אדא לרבא ונילף חילול חילול מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה מי כתיב ביה בנופיה מכללא קאתי הוי דבר הבא מן הכלל [9]וכל דבר הבא מן הכלל אין דנין אותו בגזרה שוה יושב מנלן [6]אמר רבא אמר רב נחמן אמר קרא [2]כי בו בחר ה' אלהיך מכל שבטיך לעמוד לשרת לעמידה בחרתיו ולא לישיבה בעל מום ר' אומר במיתה וחכמים אומרים באזהרה מ"ט דרבי דכתיב [3]אך אל הפרוכת לא יבא וגו' וילף [3]חילול [4]חילול מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה ונילף [5]חילול מנותר מה להלן בכרת אף כאן בכרת מסתברא מתרומה הוה ליה למילף שכן פסול הגוף מפסול הגוף מדרבה מנותר הוה ליה למילף שכן קודש פנים פיגול ונותר אלא מטמא ששימש גמר פסול הגוף מפסול הגוף קודש פנים פיגול ונותר מקודש פנים פיגול ונותר ורבנן אמר קרא [4]בו ולא בבעל מום [6]הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכמים אומרים באזהרה מאי טעמא דרבי אמר ר' אבהו [7]גמר [8]חטא [4]חטא מתרומה מה להלן במיתה אף כאן במיתה ורבנן אמרי אמר קרא בו בו ולא במעילה: זר ששימש במקדש: [6]תניא רבי ישמעאל אומר נאמר כאן [7]והזר הקרב יומת ונאמר להלן [8]כל הקרב הקרב אל משכן ה' ימות מה להלן בידי שמים אף כאן בידי שמים ר"ע אומר נאמר כאן והזר הקרב יומת ונאמר להלן [9]והנביא ההוא או חולם החלום ההוא יומת מה להלן בסקילה אף כאן בסקילה רבי יוחנן בן נורי אומר מה להלן בחנק אף כאן בחנק במאי קמיפלגי רבי ישמעאל ורבי עקיבא רבי עקיבא סבר דנין יומת מיומת ואין דנין יומת מימות ורבי ישמעאל סבר [10]דנין הדיוט מהדיוט ואין דנין הדיוט מנביא ורבי עקיבא כיון שהדיחה אין לך הדיוט גדול מזה במאי קמיפלגי רבי עקיבא ורבי יוחנן בן נורי בפלוגתא דרבי שמעון ורבנן דתניא [11]נביא שהדיח בסקילה ר"ש אומר בחנק הא אנן תנן [12]רבי עקיבא אומר בחנק תרי תנאי ואליבא דרבי עקיבא מתניתין ר' שמעון ואליבא דר' עקיבא ברייתא רבנן ואליבא דרבי עקיבא:

הדרן עלך אלו הן הנשרפין

וכל דבר הבא מן הכלל אין דנין וכו'. לא דמי להיא דפרק שני דזבחים (דף יח. ופס) דילפינן שמחוי יין חוקה חוקה ממחוסר בגדים משום דדרשינן מין בגדיהן עליהן מין בגדיהן עליהן וכן בכל הנהו דכתיב ולא יחללו דייקינן הא עבדו חיללו וילפינן חילול חילול מתרומה וכתוכס מן הרעה על היפה דלא ילפינן דליהוי במיתה חט חט מתרומה תירץ הרב רבי יעקב דאורליינ"ש משום דהוי דבר הבא מן הכלל ונריך למלק אמאי הוי דבר הבא מן הכלל טפי מהנך ובפרק כסוי הדם (חולין פה. ופס) דשרי רבי שמעון טריפה שנשחטה חולין בעזרה ומותרת בהנאה משום דהוא שחיטה שאינה רחויה וילף ג"ש מוטבות טבח והכן אע"ג דגבי חולין בעזרה לא כתיב זביחה אלא מן הכלל דדרשינן [13]ברחוק מקום אתה זובח ואי אתה זובח בקריב מקום אין זה מן הכלל דהא כתיב כי ירחק ממך המקום וילפינן מוטבות טבח דבזביחה הרחוייה לחיי ועל זביחה הרחוייה דייקינן הא בקרוב מקום לא וכן כרים הבא על יבמתו (יבמות נה:) גבי הערלה דילף חייבי עשה כגון מלרי ואלזומי דכתיב בהו דור שלישי יבא בג"ש ביאה ביאה אע"ג דלא כתיב ביאה אלא מן הכלל דדייקינן הא דור שני לא יבא הא נמי נימא דילפינן בג"ש דדור שלישי יבא דהכתיב ביאה היא הערלה והלר דייק הא דור שני לא יעבר: **אלא** מטמא ששימש. תימה דהוה לן למילף מנותר טפי משום דחילול דיחיד ממחילול דיחיד עדיף כדאמרן לעיל חילול דרבים מחילול דרבים עדיף דגבי בעל מום כתיב ואל המזבח לא יגש וגו' ונותר כתיב כי את קדש ה' חלל לאפוקי תרומה דכתי' כי יחללוהו וכ"ת פסול הגוף עדיף אם כן לעיל דילף טמא ששימש מתרומה ופריך דילף מנותר הוה ליה לשנוי משום דפסול הגוף עדיף ולא משום חילול דרבים ויש לומר דהכא פסול הגוף דעבודה מפסול הגוף דעבודה עדיף:

בו ולא בבעל מום. כל הני לעיל לא ממעטינן דפסול טומאה הם כתרומה וטבל אע"ג דלאו פסול טומאה הוא דמי לתרומה טפי מהני: **גמר** חטא חטא מתרומה. תימה דמשמע בפ' בתרא דמכות (דף יג.) דאיכא מלקות בקדשי בדק הבית דקא משיב מעשר שני והקדש שלא נפדו ואמאי כיון דממתרומה ילפינן לא הוה לן למילף אלא דומיא דתרומה דקדישה קדושת הגוף כדאשכחן בזבחים שלהי פרק בית שמאי (דף מה:) דקדשי עובדי כוכבים לא מועלין בהן דגמרינן חט חט מתרומה וכתרומה כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים ואמרינן בד"א בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית מועלין ומפרש טעמא דכי גמרינן מעילה חט חט מתרומה דומיא דתרומה דקדישה קדושת הגוף אבל קדשי בדק הבית דקדושת דמים לא וקנא יש לדחות ההיא דמכות דמיירי בקדשי מזבח שהוממו דשייך בהו פדיון אבל קשה ממעילה פרק הנהנה (דף יח:) דממעטו ממוכר ממעילה משום דגמרה מתרומה אלמא ילפינן קדשי בדק הבית מתרומה ויש לומר דהתם הוא דבעינן דומיא דתרומה משום דכתיב לה' לרבוי ולא גמרינן אלא דומיא דקדושת הגוף ואע"ג דרבי יוסי דרש ליה התם ולא רבנן מכל מקום לרבנן נמי אהני לגבי הכי דלא גמרינן קדשי בדק הבית מתרומה (וע"ע תוס' תמורה ג. ד"ה מאי תרומה):

הדרן עלך אלו הן הנשרפין

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com